

Nagy a következő utasításokat adta ki azért, hogy javítson a munkaszolgálatosok sorsán:

- a munkaszolgálatosokkal ezentúl ne bánjanak úgy, mintha hadifoglyok lennének;
- aki beteg és alkalmatlan, azt a munkaszolgálatból le kell szerelni;
- az élelmezést meg kell javítani, olyan ellátmányt kell adni, hogy az emberek dolgozni tudjanak;
- a testi fenytésnek és a bántalmazás minden formájának véget kell vetni;
- azokat a személyeket, akik embertelenül bántak a munkaszolgálatosokkal, vagy zsarolták őket, meg kell büntetni.¹⁰³

A honvédelmi miniszter utasításai nagy általánosságban kedvezően befolyásolták azoknak a munkaszolgálatosoknak a helyzetét, akik az országhatáron belül állomásoztak. Viszont a frontra, a tábori alakulatokhoz nem jutottak el, a parancsnokok és a keret mit sem hallottak arról, amit feletteseik odahaza elrendeltek. Természetesen akadtak olyan tényleges és tartalékos tisztek, de egyszerű katonák is a keretben, akik a rájuk bízott és vezényletük alá helyezett munkaszolgálatosokkal rendszeren bántak és a gondjukat viselték. A parancsnokok egy része szinte embervesztés nélkül hozta haza századát. Másoknak ez nem sikerült, de nem mindig ők voltak a hibásak.¹⁰⁴

Nagy miniszter 1942. december 11-én különmegbízottjának nevezte ki Röder Jenő vezérőrnagyot, és azzal a feladattal bízta meg, kísérféle figyelemmel, hogy szóbeli és írásbeli utasításai eljuttatják-e az ország területén tartózkodó alakulatokhoz.¹⁰⁵ Kötelessége volt kivizsgálni a munkaszolgálatosokkal szembeni bánásmóddal kapcsolatos panaszokat, és lehetőség szerint orvoslást találni rájuk. Röder szerint Szombathelyi nevezte ki Tanító Béla vezérőrnagyot ugyanezzel a megbízással, csak az Ukrajnába kivezényelt munkaszolgálatosokra kiterjedő hatáskörrel.¹⁰⁶

Nyilvánvalóan Röder előterjesztése alapján, Nagy 1943. március 9-én egész sor új rendeletet adott ki a hátszországban alkalmazott munkaszolgálatosokkal kapcsolatos bánásmód tárgyában. A 110 160. eln. KMOF 1943. sz. rendelet a bánásmódra vonatkozó általános alapelvek alkalmazásának részletes előírását tartalmazta, megszabta a fegyelmezés, a felügyelet és a munkavégzés módját.¹⁰⁷

Az 1942. évi XIV. tc. Különös firtora a sorsnak, hogy Nagynak kellett kiadnia azt a rendeletet is, amely az 1942. évi XIV. tc. végrehajtási utasításául szolgált. Ezt a törvénycikket, mely a munkaszolgálatot szabályozó valamennyi hatályos rendelkezést mintegy összegezte, július 31-én fogadták el, mégpedig a parlament mindkét házában a jobboldal hangos ová-